

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel. : 44 72 34 Beyoğlu

No. 127 Mayıs 1967

Akis (Ankara)

TIYATRO

Ankara

Yılı prömiyeri

Ankaralı tiyatroseverler, "My Fair Lady"nin geçen Cuma akşamı Büyük Tiyatroda verilen prömiyerinde bir yer bulabilmek için hayati uğraştılar. Salı sabahı satışa çıkarılan biletler, birkaç saatin içinde kapışılmıştı. Ne var ki bütün Ankara, bu ünlü müzikalin ilk temsilini görmek istiyordu. Genel Müdürlüğün telefonu Cuma akşamına kadar durmadan işledi. Nüfuzlu kişilerden Ankara sosyetesinin yerli ve yabancı tanınmış simalarına varıncaya kadar herkes bilet peşindeydi. Hele prömiyere Cumhurbaşkanının da şeref vereceği duyulduktan sonra...

Oysa Genel Müdürlüğün elinde, protokol icaplarını karşılayabilmek için, pek az yer vardı. Bunların çoğu da, o akşam, Basına verilmişti. Akın halindeki müracaatları karşılamaya gerçekten imkân yoktu. Öyle iken tiyatroya kadar gelip ısrarla yer isteyenler, istekleri yerine getiremevinde de üzülüp darılanlar oldu. Bunlar, prömiyer gecesi tiyatro mensuplarından çoğunun temsili avakta seyretmek zorunda kaldıkların görseydiler İdarenin nasıl bir imkânsızlıkla karşılaştığını anlamış olurlardı.

Nasıl karşılandı?

"My Fair Lady"nin ilk temsili, bu şartlar altında, Büyük Tiyatrovu tıklım tıklım dolduran seçkin bir seyirci topluluğu önünde verildi. Daha perde açılır açılmaz, Refik Erenin, soğuk bir mart gecesi Covent Garden Operasının önünü gösteren güzel dekoru içinde, oyunun bellibaşlı kişilerle operadan çıkantarı ve Cockney'leri canlı ve tarihî bir tablo halinde "tesbit" eden Bolender'in mizansenini; küçük akrobatlara ve balecilerle beraber rol sahiplerine yaptırdığı danslar; sonra çiçekçi kız Eliza ile Koronun "Ne kıvak iş!" şarkısı gözleri de kuşakları da okşamaya yetmişti. Ama ilk olumlu ve içten gelen tepki, Eliza'nın babasıyla iki arkadaşının trio halinde söyledikleri "Talihî isen..." şarkısından, bu şarkıya -sahnedeki bütün toplulukla eşlik eden canlı danslarından sonra kendini gösterdi ve alkışlar koptu. Kopan bu ilk alkışlarda Doolittle rolünü

Oyun: "Kaçak" ("Der Fluechtling"), 2 bölüm.
Yazan: Fritz Hochwaelder.
Çeviren: Hale Kuntay.
Tiyatro: Devlet Tiyatrosu (Yeni Sahne).
Sahneye koyan: Salih Canar.
Dekor-Kostüm: Tarık Levendoğlu.

Konu: "Anschluss"un İsviçreye kaçırıldığı Viyanalı Hochwaelder, kişisel özgürlük kadar fikir özgürlüğünü de savunan yazarlardan biridir. İkinci Dünya Savaşından sonra yazdığı "Kutsal Deney" -"Das Heilige Experiment"-, adını dünyaya duyurmuş, birçok dillere çevrilmiş, Amerika ve Avrupa'nın bellibaşlı sanat merkezlerinde oynanmıştır. İdeolojik baskılar altında yıkılan rejimlerin ve bu baskıya boyun eğmekle eğmemek arasında bocalayanların karşılaştıkları çeşitli problemleri işlemeyi sever. "Kaçak" da böyle bir durumun dramatik yaşantısıdır. Kendi halinde, saf bir sınırlar bekçisiyle duygulu, her bakımdan uyanık genç karısının hayatını altüst eden bir asker -daha doğrusu angarya kaçağı, ilk bakışta tehlikeli bir gönül macerasının kahramanı gibi görünür. Hochwaelder, öldürülmek tehlikesiyle sığındığı evde umutsuz bir aşkla karşılaşan kaçağa, inanmadığı bir dava için zorla çalıştırmak istemeyenlerin haklı isyanıyla ilgi çekici bir fikir değeri kazandırmış; saf, ama temiz yürekli sınırlar bekçisinin finaldeki insanca davranışıyla da, baskı rejimlerine hizmet edenlere görevlerinin ne olduğunu göstermeğe çalışmıştır.

Oynayanlar: Halûk Kurdoğlu (Kaçak), Serpil Uzman (Kadın), Şeref Gürsoy (Sınırlar Bekçisi).

Beğendiğim: Salih Canarın, oyunun dramatik yapısı kadar fikir özelliğini de koruyan, canlı, âhenkli sahne düzeni. Halûk Kurdoğlunun sıcak, etkili oyunu. Serpil Uzmanın, kocası ile bağlandığı adam arasında çok güç durumlara düşen Kadın'a, özenli bir oyunla kazandırdığı çekici yüz. Şeref Gürsoyun -bir türlü tamamiyle rahat ve tabii olmayan jestlerine, tonlarına rağmen- sınırlar bekçisine verdiği sevimli ifade. Tarık Levendoğlunun göz dolduran dekoru.

Beğenemediğim: Önemli birşey yok.

Sonuç: İlgiyle seyredilen, başarılı bir oyun.

Naciye FEVZİ

Yeni Sahnedeki "Kaçak"
Baskıya direnenlerin öyküsü

de ilk defa bir müzikale çıktığı halde Şahap Akalın'ın nefis oyunu kadar tatlı sesinin de payı vardı.

Daha sonraki tablolarında seyirci, gözü önünde hızla değişen birbirinden güzel dekor ve kostümler içinde dinlediği Frederick Loewe'nin tatlı melodilerle yüklü akıcı müziğine ve Ayten Gökçerin çiçekçi kız Eliza, Cüneyt Gökçerin de fonetik profesörü Higgins rolündeki sıcak, sürükleyici oyunlarına kendini kaptırdı; sık sık alkışlarla kesilen sahneler birbirini kovalarken parlak ve eşsiz bir gece yaşadı. Temsil sonunda arkası kesilmeyen alkışlar, sanatçıların defalarca perde önüne getirilmesi, sepet sepet çiçekler, Cumhurbaşkanının sanatçıları kabul ve tebrikleri, bu sırada fuayyeden ayrılmıyan seyircilerin sanatçılara özellikle Todd Bolender'e yaptığı candan tezahürat, "My Fair Lady"nin Ankarada da zafere ulaştığını gösteriyordu.

Todd Bolender şerefine

Prömiyerden sonra, Büyük Tiyatronun alt fuayyesinde, Cüneyt Gökçer "My Fair Lady"nin misafir rejisör ve koreografi Todd Bolender şerefine bir kokteyl verdi. Prömiyer seyircilerinden çoğunun katıldığı bu toplantıda, amerikalı sanat adamı ve başta Ayten Gökçerle Cüneyt Gökçer ve Şahap Akalın olmak üzere, gecenin yıldızları hararetle tebrik edildiler.

Bu kokteyl, ilk gecenin başarısını, bu başarıyı hazırlayan Bolender'le kutlamak için düzenlenmişti, ama Gökçerle Bolender'in, geç vakit, fuayyeden ayrılırken birbirlerine sarılıp öpüşüklerini görenler, bunun bir veda kokteyli havasını aldığını da farkettiler. Gerçekten de öyle idi. Çünkü "My Fair Lady" gibi bir müzikali beş haftada sahneye koymayı başarmış olan ünlü sanat adamı, sabahın erken saatlerinde, uçakla Ankaradan ayrılıyordu. Cüneyt Gökçerin bütün üzüntüsü de, değerli misafirini, Ankarada kaldığı haftalar içinde, bir defa olsun vemeğe götürememiş, onu dilediği gibi ağırhyamamış olmasıydı. Gülmseyerek, kendisine:

"Kabahat sizin, Mr. Bolender. Gece - gündüz prova ettirmekten bize fırsat vermediniz ki..." dedi.

Bolender'in cevabı şu oldu:

"En güzel ziyafeti bana bu akşam, sahnedeki başarılarımızla verdiniz. Ama İstanbul temsillerine, birkaç gün için de olsa, geleceğim. O zaman Boğazda balık yemeğe gideriz..."